

51. 'Chinatown in Rotterdam', *NRC*, 5 augustus 1928.
52. Onder andere de invoering van de Chinese identiteitskaart in 1933 en een uitgebreid categorisatiesysteem opgesteld door Hoofd van Politie Einthoven. Zie ook Wubben, *Lotgevallen*.
53. In zijn latere carrière werd Louis Einthoven lid van de Nederlandse Volks-Unie, die vanwege haar uitgesproken neonazistische karakter tot extreem rechts wordt gerekend. Dat Einthoven er erg op gebrand was het aantal Chinezen in Nederland drastisch te verminderen blijkt onder meer uit zijn uitspraak dat hij Rotterdam in enkele jaren 'verloste' van 'overtollige' Chinezen. In januari 1939 rondde hij zijn remigratiemissie af; voldaan rapporteerde hij: 'Katendrecht geen China meer.' Paul van de Laar, *Stad van formaat. Geschiedenis van Rotterdam in de negentiende en twintigste eeuw* (Rotterdam/Zwolle 2000) 193.
54. GAR, Toegangsnr. 63 Gemeentepolitie Rotterdam, inv.nr 3165: 'D1', Chinezenrepatriëring, zendingen oude Chinezen, 1937-1948. Brief van de Hoofdcommissaris van Politie te Utrecht aan de Hoofdcommissaris van Politie te Rotterdam, gedaateerd op 6 maart 1936.
55. GAR, toegangsnr. 63 Gemeentepolitie Rotterdam, inv.nr 3165: 'D1', 'Chineezentellingen in Nederland, 1933-1935'.
56. Onder andere in: Rijkschroeff 'Etnisch ondernemerschap'; Wubben (1986); Ellen Touw, *Pinda-pinda-lekka-lekka: een episode uit de geschiedenis van de Chinese minderheid in Nederland* (Delft 1984).
57. Ellen Touw kwam tot de conclusie dat de diepe indruk die zij hebben nagelaten bij de Nederlandse bevolking voortkomt uit het feit dat zij voor het eerst in hun leven geconfronteerd werden met Chinezen.
58. GAR, Toegangsnr. 63 Gemeentepolitie Rotterdam, inv.nr 3165: 'D1', Chinezen-repatriëring, zendingen oude Chinezen, 1937-1948.
59. In de hoop op betere tijden bleven de logementhouders nog een hele tijd krediet verlenen aan hun gasten. Dit heeft vooral de kleinere logementhouders de das omgedaan. Wubben, *Lotgevallen*.
60. Alle volgende beleidsmaatregelen in deze paragraaf zijn gebaseerd op Zeven (1984).
61. Chong, *De Chinezen van de Binnen Bantammerstraat*.
62. Meeuwse, *Huis van Han* 146-149.
63. Vrij naar Karl Marx, *De Achttiende Brumaire van Louis Bonaparte* (Parijs 1852) 13: 'Hegel maakt ergens deze opmerking die alle grote historische gebeurtenissen en personages als het ware twee keer herhalen. Hij is vergeten toe te voegen: de eerste keer als een tragedie, de tweede keer als een farce.'
64. Han Meyer, *Operatie Katendrecht: democratisering van het sociaal beheer van de grote stad* (Nijmegen 1983) en Karel Davids, *De 'rosse' Kaap: over het stigma van een Rotterdamse buurt, 1900-1985* (Hilversum 1987).
65. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de huidige discussie over het al dan niet toelaten van migranten uit de nieuw toetredende EU-lidstaten. De voortdurende spanning tussen economische belangen en het toelatingsbeleid ten opzichte van migranten vormt ook de rode draad in het proefschrift van De Lange (2007) over de regulering van de naoorlogse arbeidsmigratie in Nederland.
66. Stephen Shaw, Susan Bagwell en Joanne Karmowska, 'Ethnoscapes as spectacle: reimagining multicultural districts as new destinations for leisure and tourism consumption', *Urban Studies* (2004) 1983-2000.